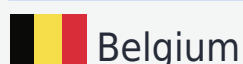


Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > A Házasság És a Regisztrált Partnerkapcsolat Vagyonjogi Hatásai > Házassági Vagyonjogi Rendszerek > Belgium

Házassági vagyonjogi rendszerek



Tartalomszolgáltató:



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Létezik-e törvényben előírt házassági vagyonjogi rendszer ebben a tagállamban? Mit ír elő?

Azok a házastársak, akik nem kötöttek házassági szerződést (*huwelijkscontract/convention matrimoniale*), a házasságkötésük napjától a törvényes házassági vagyonjogi rendszer hatálya alá tartoznak, amely a házasságkötést követően szerzett vagyon tekintetében vagyonösszesítő rendszert ír elő.

A törvényes rendszer a házastársak vagyonát három kategóriába sorolja. A két házastárs különvagyonának két kategóriájába, amelyek magukban foglalják mindazt a vagyont, amellyel a házastársak a házasságkötés előtt rendelkeztek, valamint a házasság fennállása alatt öröklés vagy ajándékozás útján általuk szerzett összes vagyont, illetve az ennek helyébe lépő vagyont (a polgári törvénykönyv [*Burgerlijk Wetboek/Code civil*] 2.3.17–2.3.21. cikke). Egyes vagyontárgyak és jogok a megszerzésük időpontjától függetlenül különvagyonnak minősülnek, de előfordulhat, hogy azokra tekintettel kompenzációs célú befizetést kell teljesíteni a közös vagyonba, ha a megszerzésükhöz közös pénzeszközöket használtak fel; ez többek között az egyes házastársak különvagyonának tartozékaira, az általuk személyesen használt ruhákra és tárgyakra, a nyugdíjjogosultságokra stb. vonatkozik (a teljes listát lásd a polgári törvénykönyv 2.3.18. és 2.3.19. cikkében). A harmadik kategória a közös vagyon, amely magában foglalja többek között az összes jövedelmet, – mind a szakmai tevékenységből, mind az egyes házastársak különvagyonából származó jövedelmet –, valamint a házasság során visszerhesen szerzett vagyont is (a polgári törvénykönyv 2.3.22. cikke).

2 A házastársak milyen házassági vagyonjogi rendszerben állapodhatnak meg? Milyen formai feltételekkel?

A házastársak házassági szerződés megkötésével megválaszthatják az alkalmazandó házassági vagyonjogi rendszert. A belga jogban a következő házassági vagyonjogi rendszerek alkalmazhatók: a vagyonelkülönítési rendszer (*scheiding van goederen/séparation des biens*) (egyezségi záradékkal vagy anélkül [*clause compromissoire/verrekenbeding*]) és az általános vagyonösszesítő rendszer (*algehele gemeenschap van goederen/communauté universelle*).

A vagyonelkülönítési rendszer (a polgári törvénykönyv 2.3.61–2.3.77. cikke) csak két vagyoncsoportot foglal magában: a két házastárs saját vagyonát. A két házastárs jövedelme továbbra is külön kezelendő, ami azt jelenti, hogy szabadon rendelkezhetnek a saját jövedelmükkel. Ez azonban nem jelenti azt, hogy azok a házastársak, akik a vagyonelkülönítést választották, nem rendelkezhetnek közös tulajdonnal. A közös tulajdonukban lévő vagyontárgyak nem házastársi közös vagyonnak, hanem „osztatlan” közös tulajdonnak minősülnek, ezért arra a közös tulajdonra vonatkozó általános szabályok alkalmazandók (a polgári törvénykönyv 3.68. és azt követő cikkei). Ez a rendszer a házastársi közös lakás különleges státuszát is elismeri. A házastársak szigorú vagyonelkülönítést (*zuivere scheiding van goederen/séparation de biens pure et simple*) is választhatnak, de a szolidaritás bizonyos fokának biztosítása érdekében további rendelkezéseket is rögzíthetnek. Azt is egyértelműen jelezniük kell, hogy hozzájárulnak-e ahhoz, hogy a bíróság a méltányosság érdekében

korrekciókat (*billijkheidscorrectie/correction en équité*) alkalmazzon abban az esetben, ha a házasság helyrehozhatatlan megromlása miatt a házasság felbontására (*onherstelbare ontbinding/désunion irrémédiable*) kerül sor.

Az általános vagyonszerző rendszerben ([a polgári törvénykönyv 2.3.54. cikke](#)) a vagyontárgyak szinte kizárólag közös tulajdonban vannak. Függetlenül attól, hogy hogyan szerezték őket, a vagyontárgyak minden esetben mindkét házastárs tulajdonát képezik.

Ezenkívül a házassági szerződésre alaki követelmények is vonatkoznak. Ahhoz, hogy érvényes legyen, a házassági szerződést közjegyzői okiratba kell foglalni ([a polgári törvénykönyv 2.3.6. cikke](#)).

3 Vannak-e korlátai a házassági vagyoni rendszerben való megállapodásnak?

A házastársak főszabály szerint szabadon alakíthatják a házassági vagyoni rendszerüket, azonban nem fogadhatnak el olyan kikötéseket, amelyek ellentétesek valamely kötelező szabállyal, a közrenddel vagy a házassági vagyoni rendszer koherenciájára vonatkozó követelménnyel ([a polgári törvénykönyv 2.3.1. cikke](#)).

4 Milyen joghatással jár a házastársi közös vagyona a házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése?

A házasság felbontása, a különválás és a házasság érvénytelenítése esetén a házassági vagyoni rendszer megszűnik, és a házastársi közös vagyont meg kell szüntetni és meg kell osztani. Ennek módja az alkalmazandó házassági vagyoni rendszertől függ.

A törvényi rendszer megszűnése esetén a közös vagyon automatikusan a „vagyonszerzőt követő” közös tulajdonná válik. Ilyenkor a házastársi közös vagyon megszüntetéséig és megosztásáig a közös tulajdonra vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni ([a polgári törvénykönyv 3.68. és azt követő cikkei](#)). A házastársi közös vagyon megszüntetése és ezt követő felosztása érdekében meg kell határozni a három vagyonszerző pontos összetételét ([a polgári törvénykönyv 2.3.41–2.3.50. cikke](#)).

Az általános vagyonszerző rendszer megszűnése esetén a közös vagyon szintén automatikusan a „vagyonszerzőt követő” közös tulajdonná válik. A szigorú vagyonszerző rendszer megszűnésekor csak az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére és megosztására van szükség. Ezekben az esetekben a polgári eljárásról szóló törvénykönyv (*Gerechtig Wetboek/Code judiciaire*) állapítja meg a vagyon (bírói) megszüntetésére és megosztására vonatkozó szabályokat ([a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 1205–1224. cikke](#)). Ha a vagyonszerző rendszerben „kiigazítási mechanizmusokat” is rögzítettek, vagy ha a házastársak elfogadták a méltányos korrekciók bíróság általi alkalmazásának lehetőségét, ezeket természetesen alkalmazni kell.

5 Milyen hatással jár a házassági vagyoni rendszerre a házastársak egyikének halála?

Ha a házassági szerződés másként nem rendelkezik, a házassági vagyoni jog szerint a közös vagyont fele-fele arányban kell megosztani. A túlélő házastárs tehát teljes egészében megszerzi a közös vagyon felének a tulajdonjogát.

Az öröklési jog szerint a közös vagyon másik fele is teljes egészében a túlélő házastárs tulajdonába kerül, aki az elsőként elhunyt házastárs különvagyónak a hasznélvezeti jogát (a használat és a hasznok szedésének a jogát) is megszerzi; ez akkor alkalmazandó, ha az elhunyt nem hagyott hátra gyermekeket, de vannak túlélő testvérei/féltestvérei vagy szülei/nagyszülei. Ha az elhunyt volt gyermekei, azok a teljes hagyaték tulajdonjogát megszerzik. A túlélő házastárs azonban hasznélvezeti jogot szerez arra vonatkozóan. Ha nincsenek gyermekek, testvérek/féltestvérek, illetve szülők/nagyszülők, teljes egészében a túlélő házastárs szerzi meg a teljes hagyaték tulajdonjogát. A házassági szerződésben olyan külön rendelkezések is rögzíthetők, amelyek a házastárs halálát követően kedvezményes elbánást biztosítanak a túlélő házastárs számára ([a polgári törvénykönyv 2.3.55. cikke](#)).

Az öröklési jog az előbb elhunyt házastárs által adott ajándékok tekintetében is védelmet nyújt a túlélő házastársnak. Például a hagyaték egy meghatározott minimális részét (a kötelesrészt) kötelező átadni a túlélő házastársnak. A túlélő házastárs azonban minden esetben megszerzi a hagyatékba tartozó vagyon felének legalább a haszonélvezeti jogát. A hagyatékban ez a fele magában foglalja legalább a fő házastársi közös lakásként használt ingatlan és az abban található háztartási ingóságok haszonélvezetét, akkor is, ha a haszonélvezet értéke meghaladja a hagyatékra vonatkozó haszonélvezeti jog értékének a felét (a polgári törvénykönyv 4.147. cikke).

6 Mely hatóság hatáskörébe tartozik a házassági vagyonjogi rendszerrel kapcsolatos jogviták eldöntése?

A házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a családjogi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel.

7 A házassági vagyonjogi rendszer milyen hatást gyakorol a házastársak egyike és valamely harmadik fél közötti jogviszonyra?

Mindkét házastárs jogosult rendelkezni a különvagyonáról (a polgári törvénykönyv 2.3.39. cikke), a házastársi közös lakás kivételével. Ezt az ingatlant a házastársak csak a másik házastárs hozzájárulásával értékesíthetik vagy terhelhetik meg jelzáloggal (a régi polgári törvénykönyv 215. cikkének (1) bekezdése). A közös vagyont a család érdekeit szem előtt tartva kell kezelni. Főszabály szerint mindkét házastárs kezelheti a közös vagyont, és elvégezheti a mindennapi teendőket, például a háztartással és a gyermekneveléssel kapcsolatban. Bizonyos esetekben ezt kizárólag az egyik házastárs végzi, például ha az adott cselekmények a szakmájához kapcsolódnak (a polgári törvénykönyv 2.3.31. cikke). Ha a házastárs önállóan elvégezhet valamely cselekményt, a másik házastársnak tiszteletben kell tartania a szóban forgó cselekményt (a polgári törvénykönyv 2.3.30. cikke). A jelentősebb ügyekben a házastársaknak közösen kell eljárniuk; ide tartozik például a jelzáloghitel felvétele vagy az ingatlan értékesítése (a polgári törvénykönyv 2.3.32. és 2.3.33. cikke). Ha az egyik házastárs nem járul hozzá az adott jogügyletnek, az semmisnek nyilvánítható (a polgári törvénykönyv 2.3.36. és 2.3.37. cikke).

A házasságkötés előtt keletkezett tartozások, valamint a házasság fennállása alatt kapott örökségből és ajándékokból eredő tartozások a különvagyonba tartoznak (a polgári törvénykönyv 2.3.23. cikke). Ezenkívül a házastárs által kizárólag a különvagyon érdekében vállalt tartozások szintén a különvagyon részét képezik (más tartozások mellett; a teljes listát lásd a polgári törvénykönyv 2.3.24. cikkében). Az egyik házastárs által a háztartás és a gyermekek nevelése érdekében vállalt tartozások közösek (más tartozások mellett; a teljes listát lásd a polgári törvénykönyv 2.3.25. cikkében).

Főszabály szerint a házastársak a különvagyonukkal és saját jövedelmükkel felelnek saját tartozásaikért (a polgári törvénykönyv 2.3.26. cikkének (1) bekezdése). E szabály alól azonban számos kivétel létezik (lásd a polgári törvénykönyv 2.3.26. cikkének (2)-(4) bekezdését). Ha a házastársak közösen vállalták a tartozást, az a házastársak különvagyonából és a közös vagyonból is behajtható (a polgári törvénykönyv 2.3.27. cikke). A közös tartozásnak minősülő, de csak az egyik házastárs által vállalt tartozás főszabály szerint szintén behajtható az a házastársak különvagyonából és a közös vagyonból is. Azonban e szabály alól is vannak kivételek (lásd a polgári törvénykönyv 2.3.28. cikkét).

8 A házastársi közös vagyon megosztására – felosztására, szétoztására vagy megszüntetésére – vonatkozó tagállami eljárás rövid leírása

A házassági szerződés a megszűnésekor hatályát veszti. A törvényes rendszer megszűnése esetén a házastársaknak vagy a túlélő házastársnak leltárt kell készítenie a közös ingóságoktól és tartozásokról (a polgári törvénykönyv 2.3.42. cikke).

Először is mindkét házastárs tulajdonjogot szerez a személyes vagyontárgyai felett. Ezenkívül mindkét házastárs elszámolást készít a közös vagyon és a különvagyon között megfizetendő esetleges kompenzációs kifizetésekről is. Ezt követően rendezik a kötelezettségeket és a kompenzációs kifizetéseket, a nettó eszközöket pedig felosztják (a polgári törvénykönyv 2.3.43. cikkének (1) bekezdése).

Ezt követően a vagyont – eltérő rendelkezés hiányában – főszabály szerint két egyenlő részre osztják fel (a polgári törvénykönyv 2.3.50. cikke).

A házassági vagyoni rendszer békés úton megszüntethető. A Vagyonjogi Dokumentációs Főigazgatóság (*Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie/Administration générale de la Documentation patrimoniale*) illetékes hivatalának a nyilvántartásába bejegyzendő vagyont közjegyzői okirat útján kell megosztani. Ha a házastársak nem értenek egyet a házassági vagyoni rendszer megszüntetésével és a vagyon megosztásával kapcsolatban, a megszüntetés tárgyában eljáró, a családjogi bíróság bírójának által előzetesen kijelölt közjegyző jelentést készít. A felek jóváhagyhatják a közjegyző jelentésének a tervezetét. Ha nem értenek vele egyet, kifogást kell emelniük ellene. Ezt követően a családjogi bíróság ítéletben jóváhagyhatja a megszüntetésről szóló nyilatkozatot – beleértve a vagyonmegosztás tervezetét is –, és elutasíthatja a kifogásokat, vagy úgy határozhat, hogy azok (részben vagy egészben) megalapozottak.

9 Általában milyen eljárással történik az ingatlanok nyilvántartásba vétele, és ahhoz milyen dokumentumokat vagy információkat kell benyújtani?

A Vagyonjogi Dokumentációs Főigazgatóság illetékes hivatalának a nyilvántartásába történő bejegyzésre van szükség, amely közjegyzői okirat útján történik.

Last update: 08/05/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.